

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.
Szkoła Podstawowa nr 38 w Bydgoszczy

Szkoła Podstawowa nr 38
im. Zdobyców Wału Pomorskiego
ul. Węgierska 11
85-858 BYDGOSZCZ
tel. 363-89-18, fax 362-10-60
NIP 953-11-12-675

**POLITYKA OCHRONY DZIECI
PRZED KRZYWDZENIEM
I ZAPEWNIENIA IM BEZPIECZEŃSTWA**

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 38
IM. ZDOBYWCÓW WAŁU POMORSKIEGO
W BYDGOSZCZY**

Bydgoszcz 2016

Preambuła

Naczelną zasadą działań podejmowanych w Szkole Podstawowej nr 38 w Bydgoszczy jest troska o bezpieczeństwo dzieci, ochrona ich praw oraz dbałość o ich wszechstronny rozwój. Wszyscy pracownicy szkoły, praktykanci, wolontariusze znają Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa. Działają w ramach obowiązującego prawa i stosują procedury zamieszczone w niniejszym dokumencie.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

Krzywdzenie dzieci to każde działanie lub bezczynność jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, które deprywuje równe prawa dzieci do wolności i bezpieczeństwa, równości wobec prawa, równouprawnienia w rodzinie oraz najwyższych standardów ochrony zdrowia. To działanie, które zakłóca optymalny rozwój dziecka.

Przyjmuje się następujące wymiary krzywdzenia dzieci:

Przemoc fizyczna

Wszelkiego rodzaju celowe działania wobec dziecka powodujące zadawanie bólu, nieprzypadkowe urazy, stłuczenia, złamania, zasinienia, poparzenia itp. To także metody kar, które przyjmują postać tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego poniżającego traktowania dzieci.

Wykorzystywanie seksualne

Każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. W tym rozumieniu nadużycia seksualne obejmują między innymi: zachowania ekshibicjonistyczne, uwodzenie, świadome czynienie z dziecka świadka aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się, czy oglądania pornografii a także robienie dzieciom zdjęć bez ubrania lub częściowo rozebranych.

Przemoc emocjonalna

Rozmyślne, długotrwałe zachowanie wobec dziecka, które powoduje znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka, w tym zaburzenia osobowości, niskie poczucie własnej wartości, stany nerwicowe i lękowe. Do kategorii tego typu zachowań zaliczyć można m.in. wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, jak też emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania, nieadekwatne do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka.

Zaniedbywanie

Niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, zarówno fizycznych (właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, itp.), jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, miłość rodzicielska, troska, itp.).

Zaniedbanie w szkole

Lekceważenie przez pracowników szkoły sytuacji dziecka, które zgłasza problemy lub ma trudności dydaktyczne, wychowawcze, społeczne.

Inne terminy:

Pracownikiem Szkoły Podstawowej nr 38 w Bydgoszczy jest każda osoba zatrudniona w niej na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy-zlecenia.

Dzieckiem jest każda osoba poniżej 18 roku życia.

Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentowania dziecka i stanowienia o nim.

Zgoda opiekuna dziecka oznacza zgodę, co najmniej jednego z opiekunów prawnych dziecka. W przypadku braku porozumienia między opiekunami, sprawę rozstrzyga sąd.

Koordinator Polityki Ochrony Dzieci

Pracownik szkoły wyznaczony przez dyrektora, odpowiedzialny za realizację Polityki. W naszej placówce jest to pedagog szkolny.

Szkolny Zespół Interwencyjny Ochrony Dziecka Krzywdzonego

Zespół pracowników powołany przez dyrektora szkoły w celu zorganizowania pomocy dziecku krzywdzonemu.

Osoba odpowiedzialna za Internet

Osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły, sprawująca nadzór nad korzystaniem z Internetu na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie: nauczyciel zajęć komputerowych, administrator strony internetowej szkoły i facebooka szkoły.

Dane osobowe

Informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Rozpoznanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

Czynniki ryzyka to wszelkie czynniki zwiększające prawdopodobieństwo, że dziecko doświadczy świadomego /nieświadomego krzywdzenia, nieodpowiednich dla niego oddziaływań, które mogą spowodować zaburzenia w przebiegu jego rozwoju.

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach swoich obowiązków, zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci związane:
 - ze środowiskiem społecznym np. izolacja społeczna, deprywacja społeczna, przemoc/patologia w środowisku zamieszkania,
 - z systemem rodzinnym np. struktura rodziny, rodzina zastępcza, sytuacja materialno-bytowa, postawy rodziców, ich styl wychowania, choroby w rodzinie, uzależnienia, konflikty, przemoc,
 - z grupą rówieśniczą np. wiek, płeć, rywalizacja, różnice materialne, relacje rówieśnicze, izolowanie, odrzucanie, wykorzystywanie, przymuszanie przez rówieśników, grupy nieformalne,
 - z dzieckiem np. wiek, płeć, choroby, niepełnosprawność, zaburzenia zachowania, płaczliwość, ADHD.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły zwracają się do pedagoga szkolnego – koordynatora Polityki Ochrony Dzieci, który rozmawia z rodzicami na temat: zaobserwowanych czynników ryzyka oraz ich wpływu na funkcjonowanie dziecka, przekazuje im informacje o możliwościach pomocy i wsparcia oraz motywuje ich do skorzystania z pomocy.
3. Pracownicy szkoły poprzez codzienne obserwacje, rozmowy z dzieckiem, rodzicami, innymi pracownikami oraz instytucjami wspomagającymi, monitorują sytuację dziecka, rodziny, aż do stwierdzenia braku jakichkolwiek czynników ryzyka.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

Każdy, kto na podstawie własnych obserwacji, informacji uzyskanych od dziecka lub zgłoszenia osób trzecich, podejrzewa krzywdzenie dziecka przez osobę dorosłą lub inne dziecko, informuje o swoich spostrzeżeniach wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.

Krzywdzenie dziecka poza szkołą

1. Wychowawca klasy lub pedagog zbierając informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia dziecka, przeprowadza:
 - rozmowę z dzieckiem (ofiara) w cel: wyjaśnienia sytuacji, oceny jego samopoczucia i ustalenia wymiaru jego krzywdzenia,

- rozmowę z innymi osobami, które pomogą w ocenie i wyjaśnieniu sytuacji.
(np. rodzice/opiekunowie, rodzeństwo, członkowie rodziny, koledzy).
- 2. W przypadku uzyskania potwierdzonych informacji o krzywdzeniu dziecka pedagog szkolny sporządza notatkę służbową, wzywa rodziców/prawnych opiekunów dziecka i informuje ich o zdarzeniu krzywdzenia dziecka.
- 3. Pedagog szkolny przekazuje informację dyrektorowi szkoły.
- 4. Dyrektor powołuje Szkolny Zespół Interwencyjny Ochrony Dziecka Krzywdzonego.
- 5. Szkolny Zespół Interwencyjny Ochrony Dziecka Krzywdzonego:
 - opracowuje plan pomocy dziecku krzywdzonemu, zapewnienia mu bezpieczeństwa i pełnego wsparcia oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za jego realizację,
 - przedstawia rodzicom/prawnym opiekunom przygotowany plan pomocy z zaleceniem współpracy w jego realizacji,
 - informuje dziecko o podjętych w jego sprawie decyzjach, zapoznaje dziecko z planem pomocy,
 - monitoruje realizację planu i bieżącą sytuację dziecka,
 - dokumentuje podejmowane działania (zgłoszenia i interwencji) w teczce osobowej dziecka.
- 6. W zależności od wymiaru krzywdzenia pedagog szkolny zawiadamia odpowiednie instytucje: policję, sąd rodzinno-opiekuńczy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie lub Zespół Interdyscyplinarny – procedura „Niebieskiej Karty” i informuje o tym rodziców/opiekunów prawnych.
- 7. Dalszy tok postępowania przebiega zgodnie z procedurami postępowania odpowiednich instytucji.

Krzywdzenie dziecka w szkole przez rówieśników

1. Wychowawca klasy lub pedagog zbierając informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia dziecka, przeprowadza:
 - rozmowę z dzieckiem (ofiara) w cel: wyjaśnienia sytuacji, oceny jego samopoczucia i ustalenia wymiaru jego krzywdzenia,
 - rozmowę z dzieckiem/dziećmi (sprawcą/sprawcami) w celu: wyjaśnienia sytuacji, ustalenia przyczyn podejmowania działań krzywdzących innych, poinformowania o konsekwencjach takich działań,
 - rozmowę z innymi osobami, które pomogą w ocenie i wyjaśnieniu sytuacji (np. koledzy).
2. W przypadku uzyskania potwierdzonych informacji o krzywdzeniu dziecka pedagog szkolny sporządza notatkę służbową, wzywa rodziców/prawnych opiekunów dziecka i informuje ich o zdarzeniu krzywdzenia dziecka.
3. Pedagog szkolny przekazuje informację dyrektorowi szkoły.

4. Dyrektor powołuje Szkolny Zespół Interwencyjny Ochrony Dziecka Krzywdzonego.
5. Szkolny Zespół Interwencyjny Ochrony Dziecka Krzywdzonego:
 - opracowuje plan pomocy dziecku krzywdzonemu, zapewnienia mu bezpieczeństwa i pełnego wsparcia oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za jego realizację,
 - przedstawia rodzicom/prawnym opiekunom przygotowany plan pomocy z zaleceniem współpracy w jego realizacji,
 - informuje dziecko o podjętych w jego sprawie decyzjach, zapoznaje dziecko z planem pomocy,
 - monitoruje realizację planu i bieżącą sytuację dziecka,
 - dokumentuje podejmowane działania (zgłoszenia i interwencji) w teczce osobowej dziecka.
6. Pedagog szkolny przygotowuje plan pomocowy także dla dziecka - sprawcy po to, by wyeliminować zachowania niepożądane.
7. W klasach, do których uczęszczają uczniowie: ofiara, sprawca (objęci działaniami interwencyjnymi) pedagog szkolny organizuje dla uczniów zajęcia, np. socjoterapeutyczne, psychoedukacyjne, integracyjne, uspołeczniające, rozwijające umiejętności komunikacyjne, relaksacyjne.
8. W zależności od wymiaru krzywdzenia pedagog szkolny zawiadamia odpowiednie instytucje: policję, sąd rodzinno-opiekunicy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie lub Zespół Interdyscyplinarny – procedura „Niebieskiej Karty” i informuje o tym rodziców/opiekunów prawnych.
9. Dalszy tok postępowania przebiega zgodnie z procedurami postępowania odpowiednich instytucji.

Krzywdzenie dziecka w szkole przez pracownika szkoły

1. W przypadku, gdy występuje podejrzenie krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły pedagog szkolny, wychowawca klasy, rodzice/opiekunowie prawni powiadamiają dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia:
 - przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem szkoły podejrzanym o krzywdzenie dziecka,
 - przeprowadza (w obecności rodziców/ prawnych opiekunów, wychowawcy, pedagoga szkolnego) rozmowę wyjaśniającą z uczniem.
3. Z podejmowanych czynności sporządza się protokół/dokumentację.
4. W przypadku potwierdzenia zdarzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły, dyrektor szkoły:
 - stosuje kary porządkowe,

- zawiadamia Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli,
- powiadamia: Prokuraturę, Policję.

5. Dalszy tok postępowania przebiega zgodnie z procedurami postępowania odpowiednich instytucji.

Wszystkich pracowników szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem czynności wyjaśniających i proceduralnych mają informacje o krzywdzeniu dziecka obowiązują zachowanie tajemnicy służbowej. Informacje dotyczące dziecka krzywdzonego mogą być przekazywane tylko uprawnionym instytucjom w ramach podejmowanych działań interwencyjnych.

Rozdział IV

Zasady ochrony danych osobowych

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 roku tekst jednolity (Dz.U.2002 Nr 101 poz.926).
2. Szkoła posiada:
 - Politykę Bezpieczeństwa Informacji,
 - Instrukcję Zarządzania Systemem Informatycznym Ochrony Danych Osobowych
3. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
5. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego powołanego w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005 Nr 180 poz.1493).

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Pracownicy szkoły uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku dziecka.
2. Pracownik szkoły może wykorzystać informacje o dziecku i jego wizerunek w celach szkoleniowych lub edukacyjnych tylko za zgodą opiekuna dziecka lub w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

3. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka pracownik szkoły informuje je oraz opiekuna prawnego o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak festyn, publiczna impreza, zdjęcie grupy dzieci jako całość (nie mniej niż 5 osób) zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
5. Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów indywidualnego, rozpoznawalnego wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie) na terenie szkoły bez pisemnej zgody opiekuna prawnego dziecka.
6. Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani o jego opiece.
7. Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów danych kontaktowych opiekuna dziecka bez jego wiedzy i zgody.
8. Pracownik szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie wypowiada się w obecności przedstawicieli mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
9. Realizacja materiału medialnego na terenie szkoły możliwa jest wyłącznie za zgodą dyrektora, z zachowaniem wszelkich określonych przez niego zasad.

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do Internetu

1. Szkoła zapewniając uczniom dostęp do Internetu, zobowiązuje się podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Szkoła posiada:
 - oprogramowania antywirusowe: Microsoft Security Essential, Kaspersky,
 - filtr internetowy: Forti Guard Web Filtering.
3. Dzieci korzystają z Internetu pod nadzorem nauczyciela: na zajęciach komputerowych, zajęciach pozalekcyjnych lub nauczyciela w bibliotece szkolnej.
4. Szkoła organizuje dla dzieci, rodziców prelekcje, pogadanki i zajęcia na temat zasad bezpiecznego korzystania z Internetu oraz informujące o konsekwencjach zamieszczania w sieci szkodliwych wiadomości, komentarzy lub zdjęć ośmieszających inne osoby.
5. Osoba odpowiedzialna za Internet dba o to, aby w szkole, na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu było zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie antywirusowe.

6. Przynajmniej raz w miesiącu osoba odpowiedzialna za Internet sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
7. Wobec dziecka, które korzystało z komputera i wykorzystywało niebezpieczne, zakazane treści stosuje się:
 - rozmowę na temat łamania zasad bezpiecznego korzystania z Internetu,
 - rozmowę na temat zagrożeń Internetu dla dzieci,
 - przekazanie informacji o zachowaniu ucznia rodzicom (w przypadku powtarzających się incydentów),
 - zakaz korzystania z Internetu na terenie szkoły.
8. Jeżeli w wyniku rozmowy z dzieckiem uzyskuje się informację, że jest ono wykorzystywane/ krzywdzone, koordynator POD podejmuje działania zgodne z procedurami interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka.

Rozdział VII

Ogólne zasady bezpiecznych relacji na linii pracownicy szkoły– dziecko

Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem jasno określają jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z dziećmi.

1. Pracownicy szkoły nie stosują wobec dzieci żadnych form przemocy:
 - psychicznej np. poniżanie, izolowanie, zastraszanie, wzbudzanie poczucia winy, niesprawiedliwe traktowanie, odrzucenie, negowanie działań lub zdania,
 - werbalnej np. krzyczenie, wyzywanie, wyśmiewanie, obrazanie, mówienie nieprawdy, szydzenie,
 - fizycznej np. popychanie, uderzanie, szarpanie, spoliczkowanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie.
2. Pracownicy szkoły nie dyskryminują dzieci ze względu na: pochodzenie, narodowość, religię, poglądy.
3. Pracownicy szkoły nie przekraczają strefy intymności dzieci, nie inicjują rozmów ani relacji o charakterze erotycznym (np. flirt, dwuznaczne żarty, spojrzenia), ani seksualnym (np. obłapianie, przyciskanie, przytrzymywanie w celu nawiązania kontaktu fizycznego, proponowanie nieformalnych spotkań lub czynności seksualnych).
4. Pracownicy szkoły nie odmawiają dzieciom pomocy i wsparcia w sferze: dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej.

Rozdział VIII

Zasady monitorowania stosowania dokumentu Polityki

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszego dokumentu jest Koordynator Polityki Ochrony Dzieci. W Szkole Podstawowej nr 38 w Bydgoszczy jest nim pedagog szkolny.
2. Osoba ta jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały jej naruszenia oraz za dokonywanie w niej proponowanych, uzasadnionych w zmian.
3. Koordynator POD przeprowadza wśród pracowników placówki i rodziców, raz na 6 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki.
4. W ankiecie pracownicy placówki i rodzice mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w placówce.
5. Koordynator POD dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki i rodziców ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi placówki, radzie pedagogicznej i radzie rodziców.
6. Zespół opracowujący Politykę wprowadza niezbędne zmiany.
7. Dyrektor szkoły ogłasza pracownikom placówki i rodzicom nowe brzmienie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.

Rozdział IX

Przypisy końcowe

1. Dokument Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa jest respektowany przez wszystkich pracowników szkoły, praktykantów, wolontariuszy z dniem jego ogłoszenia.
2. Dokument jest opublikowany na stronie internetowej szkoły, do wglądu u pedagoga szkolnego, w sekretariacie szkoły, w pokoju nauczycielskim oraz w bibliotece szkolnej.

Rada Rodziców
Szkoły Podstawowej nr 38
ul. Węgierska 11
85-858 Bydgoszcz
NIP 953-20-70-394

Przewodniczący Rady Rodziców
Szkoły Podstawowej nr 38
w Bydgoszczy

.....
Podpis

DYREKTOR SZKOŁY
Rauch-Hösel
mgr/Hanna Rauch-Teisch